

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 6Co/164/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1218200009
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Kučerová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2022:1218200009.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Kučerovej a sudcov Mgr. Jany Janics Bajánkovej a Mgr. Zity Leimbergerovej v spore žalobcu: U.. I.. Z. B., E.. XX.X.XXXX, I. G. XX, I., zastúpeného Centrom právnej pomoci, Nám. slobody 12, Bratislava, proti žalovanej: Slovenská republika - Ministerstvo hospodárstva SR, Mierová 19, Bratislava, o náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava II zo dňa 24.06.2020, č.k. 7C/1/2018-131, takto

rozhodol:

- I. Napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie sa potvrdzuje.
- II. Žalovanej sa voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Bratislava II napadnutým rozsudkom zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal voči žalovanej zaplata sumy 16.000,- eur s príslušenstvom titulom náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom; žalovanej proti žalobcovi náhradu trov konania nepriznal.

2. V dôvodoch napadnutého rozsudku súd prvej inštancie poukázal na skutkové zdôvodnenie žaloby, podľa ktorého žalobca podpísal dňa 15.5.2017 s O. A. zmluvu o postúpení pohľadávky, ktorú tento mal voči SR - MH SR, na tom skutkovom podklade, že tento ako postupca kúpil od B. K., zamestnanca žalovanej, dňa 11.03.2014, motorové vozidlo zn. D. T., X. K. XXXX, C.: I. XXX L. za kúpnu cenu 12.000,- eur a dňa 12.3.2014 motorové vozidlo zn. Z. XXX, rok výroby 2005, C.: I. XXX Q. za kúpnu cenu 4.000,- eur. Dňa 3.7.2014 vyšetrovateľ KR PZ v Bratislave vydal uznesenie ČVS: KRP - 236/2 K.-I.-XXXX J., ktorým "vrátil automobil poškodenému - žalovanej, lebo pre ďalšie konanie už nie je potrebná a neprichádza do úvahy jej prepadnutie alebo zhabanie a nie sú pochybnosti o práve menovaného na túto vec". B. K. bol pri predaji motorových vozidiel výlučným vlastníkom vozidiel a zároveň zamestnancom žalovanej, ktorej predtým obe vozidlá patrili. Na základe medializácie sa postupca dozvedel o skutočnosti, že na prepis motorových vozidiel zo žalovaného mal B. K. udelené generálne plnomocenstvo a prepis automobilov bol vykonaný v súlade s týmto plnomocenstvom. Podľa žalobcu žalovaný pochybil a B. K. konal na základe svojich právomocí udelených žalovaným, na základe všeobecne udelenej plnej moci, a tak konal v rozsahu plnomocenstva, ktoré mu bolo riadne udelené. B. K. prepísal vozidlá na seba, až potom ich predával. Kúpa od neho bola v súlade so zákonom a nikto nemal vedomosť, že by išlo o automobily žalovanej. Predmetné automobily boli v trestnom konaní vrátené žalovanej, ktorá tak neutrpela žiadnu škodu aj napriek skutočnosti, že splnomocnila svojho zamestnanca na úkon prepisu vozidiel v majetku Ministerstva hospodárstva SR. Postupca kúpil automobily na základe kúpnej zmluvy a riadne zaplatil kúpnu cenu 16.000,- eur. Podľa žalobcu nesprávny úradný postup žalovanej spočíva vo vydaní generálneho plnomocenstva svojmu zamestnancovi, ktorý následne postupoval v súlade s bežným postupom; navyše náhradu škody je možné od žalovanej požadovať aj z dôvodu, že MH SR zodpovedá za konanie svojich zamestnancov a

v prípade, keby bola zamestnancovi udelená právomoc v takom rozsahu, žalovaný sám rozhodol o jej udelení a je tak zodpovedný za konanie tohto zamestnanca.

3. Súd prvej inštancie tiež poukázal na procesnú obranu žalovanej, ktorá žiadala žalobu ako nedôvodnú zamietnuť. Bližšie ozrejmil, že žalovaná namietala nesplnenie zákonných podmienok zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci. Žalovaná uviedla, že predmetné vozidlá postupca kúpil priamo od obvineného ako fyzickej osoby a nie od MH SR v zastúpení podľa plnej moci B. K., ktorý menovanému neudelil žiadne plné moci na predaj svojich motorových vozidiel tretím osobám. Obvinený B. K. spáchal trestný čin podvodu a sprenevery, zneužil jemu udelené plnomocenstvo za účelom prepisu predmetných motorových vozidiel na jeho osobu bez právneho dôvodu, konal nad rámec svojho pracovného zaradenia ako referent dopravy. Splnomocnenie MH SR pre B. K. slúžilo menovanému na zastupovanie ministerstva vo veciach spojených s prihlasovaním, odhlasovaním a vykonávaním zmien na motorových vozidlách v správe ministerstva. Nešlo o všeobecnú plnú moc. Táto činnosť bola zo strany MH SR potrebná, nepriečila sa právnym predpisom ani poriadku, ktorý vyplýva z povahy, funkcie alebo cieľov činnosti MH SR a preto nemožno udelenie plnomocenstva pre zamestnanca MH SR považovať za nesprávny úradný postup, ktorý by zakladal nárok žalobcu na náhradu škody. Udelenie plnej moci zamestnancovi, nie je výkonom štátnej moci, pretože udelenie plnej moci bolo spojené so zabezpečením vnútornej organizácie a činnosti MH SR. Obvinený B. K. prepísal bez právneho dôvodu predmetné vozidlá MH SR na seba, teda zneužil jemu udelené plnomocenstvo. Z tohto dôvodu bolo aj na jeho osobu podané trestné oznámenie. Obvinený B. K. ďalej predal predmetné motorové vozidlá postupcovi už ako fyzická osoba bez plnej moci od MH SR, teda jednoznačne nemôže ísť o nesprávny úradný postup MH SR. Je preto irelevantné zo strany žalobcu argumentovať ust. § 32 ods. 2 Obč. Zšk. B. K. pri uzatváraní kúpnopredajných zmlúv nekonal v mene a na účet žalovaného, neplnil žiadne pracovné povinnosti, ale konal vo vlastnom mene a na vlastný účet vediac, že neexistuje právny titul, od ktorého môže svoje vlastnícke právo k motorovým vozidlám odvodzovať. Vzhľadom na uvedené je zrejmé, že nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu orgánu verejnej moci a neexistuje ani žiadna príčinná súvislosť medzi postupom orgánu verejnej moci a škodou, náhrady ktorej sa žalobca dožaduje.

4. Z vykonaného dokazovania súd prvej inštancie skutkovo zistil, že Ministerstvo hospodárstva SR udelilo dňa 12.6.2013 svojmu zamestnancovi, B. K., bytom Tomášikova 5/A, Bratislava, plnú moc na zastupovanie MH SR vo veciach spojených s prihlasovaním, odhlasovaním a vykonávaním zmien na motorových vozidlách v správe majetku ministerstva na Oddelení evidencie vozidiel Krajského dopravného inšpektorátu Krajského riaditeľstva PZ SR Bratislava, so sídlom na Kopčianskej 84, Bratislava a dňa 06.11.2013 plnú moc na zastupovanie MH SR vo veciach spojených s prihlasovaním, odhlasovaním a vykonávaním zmien na motorových vozidlách v správe majetku ministerstva na Okresnom úrade Bratislava, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Pri starej prachárni 14, Bratislava. Dňa 11.3.2014 bola medzi O. A., J. XX, G. W. B. K. uzavretá kúpno-predajná zmluva, predmetom ktorej bolo motorové vozidlo zn. D. T., rok výroby 2013, K.: K., C.: I. XXX L. za kúpnu cenu 12.000,- eur, ktorá mala byť uhradená v hotovosti do rúk predávajúceho ihneď pri podpise zmluvy; dňa 12.3.2014 kúpno-predajná zmluva, predmetom ktorej bolo motorové vozidlo zn. Peugeot 407, rok výroby 2005, VIN: K., C.: I. XXX Q., za dohodnutú kúpnu cenu 4.000,- eur, ktorá mala byť uhradená v hotovosti do rúk predávajúceho ihneď pri podpise zmluvy. Dňa 8.4.2014 Ministerstvo hospodárstva SR odvolalo plnomocenstvo udelené B. K., bytom Tomášiková 5/A, Bratislava dňa 12.3.2013 a 6.11.2013. Uznesením zo dňa 3.7.2014, ČVS: D. - XXX/X K.-I.-XXXX TM bola vrátená vec: osobné motorové vozidlo zn. Peugeot 407, C.: I. XXX Q. Ministerstvu hospodárstva SR, lebo pre ďalšie konanie už nie je potrebná a neprichádza do úvahy jej prepadnutie alebo zhabanie a nie sú pochybnosti o práve MH SR na túto vec. Listom zo dňa 10.3.2015 Ministerstvo hospodárstva SR zaslalo O. A. odpoveď k žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, ktorú si uplatnil z dôvodu nesprávneho úradného postupu vo výške 5.000,- eur. MH SR v liste uviedlo, že uplatnený nárok na náhradu škody neuznáva, nakoľko nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu orgánu verejnej moci a neexistuje ani príčinná súvislosť medzi postupom orgánu verejnej moci a škodou, ktorej náhradu si uplatňuje. Listom zo dňa 19.4.2016 Ministerstvo hospodárstva SR zaslalo O. A. odpoveď k žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, ktorú si uplatnil z dôvodu nesprávneho úradného postupu vo výške 12.000,- eur. MH SR v liste uviedlo, že uplatnený nárok na náhradu škody neuznáva, nakoľko nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu orgánu verejnej moci a neexistuje ani príčinná súvislosť medzi postupom orgánu verejnej moci a škodou, ktorej náhradu si uplatňuje.

5. Súd prvej inštancie ďalej zistil, že dňa 15.5.2017 bola medzi žalobcom ako postupníkom a O. A. ako postupcom, uzavretá zmluva o postúpení pohľadávky, predmetom ktorej bolo postúpenie pohľadávka voči Ministerstvu hospodárstva SR vo výške 16.000,- eur titulom náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom, príslušenstvo tejto pohľadávky ako aj pohľadávka na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 1.000,- eur.

6. Z pripojeného spisu Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 67C 41/2017 súd prvej inštancie tiež zistil, že v tomto konaní sa domáhal žalobca proti žalovanému Ministerstvu hospodárstva SR zaplatenia sumy 16.000,- eur titulom náhrady škody na tom istom skutkovom i právnom základe, ako sa domáha posudzovanom v konaní (sp. zn. 7C 1/2018). Okresný súd Bratislava II rozsudkom zo dňa 6.12.2017, č. k. 67C 41/2017 - 59 žalobu zamietol z dôvodu nedostatku pasívnej legitímácie žalovaného, nedostatku aktívnej legitímácie žalobcu v časti náhrady nemajetkovej ujmy a napokon aj z dôvodu nedôvodnosti žaloby vo veci samej. Krajský súd v Bratislave rozsudkom zo dňa 29.1.2019, č. k. 8Co/43/2018 - 90 predmetný rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil.

7. Za tohto skutkového stavu, právne odkazujúc na § 2 písm. a/, §3 ods. 1 písm. d/ ods. 2, §9 ods. 1, § 15 ods. 1, 2, § 16 ods. 1, 4, §17 ods. 1, 2 zákona č. 514/2003 Z.z., § 524 ods. 1, § 525 ods. 1, §39 Obč. Zák., § 153 ods. 1, 2, §171 ods. 2 C.s.p. dospel súd prvej inštancie k záveru o nedôvodnosti žaloby. Skonštatoval, že žalobcom namietaný nesprávny úradný postup (udelenie všeobecnej plnej moci na prepis vozidiel zamestnancovi B. K. a nevyjadrenie nesúhlasu s prekročením plnomocenstva) nie je výkonom štátnej moci, pretože udelenie plnej moci bolo spojené so zabezpečením vnútornej organizácie a činnosti MH SR. Konanie, ktoré žalobca označil za nesprávny úradný postup, nesprávnym úradným postupom orgánu verejnej moci nie je. Zodpovednosť MH SR za konanie B. K. ako zamestnanca by mohla byť posudzovaná iba podľa všeobecných ustanovení Obč. Zák. (§ 420), podľa ktorých by zodpovednosť MH SR bola daná, ak by škoda bola spôsobená pri jeho činnosti tými, ktorých na túto činnosť použilo. Na strane MH SR však nie je daná ani zodpovednosť podľa § 420 Obč. Zák., nakoľko právne úkony - kúpnopredajné zmluvy, uzavrel O. A. S. B. K. ako fyzickou osobou. B. K. pri uzatváraní kúpnopredajných zmlúv nekonal za MH SR a v jeho mene, neplnil žiadne pracovné povinnosti, ktoré by mu vyplývali z uzatvorenej pracovnej zmluvy; ale konal sám za seba, vo vlastnom mene a na vlastný účet. Dodal, že úvahy týkajúce sa zodpovednosti za škodu podľa všeobecných ustanovení Obč. Zák. však nie sú na mieste, nakoľko žalovaným nie je zamestnávateľ B. K., ale štát. Ďalej treba uviesť, že B. K. bola udelená plná moc na zastupovanie MH SR vo veciach spojených s prihlasovaním, odhlasovaním a vykonávaním zmien na motorových vozidlách v správe majetku ministerstva (nie všeobecná /generálna/ plná moc ako tvrdí žalobca). Samotné prihlásenie, odhlásenie, či vykonávanie zmien na motorových vozidlách, ktoré je uskutočňované podľa zákona č. 8/2009 Z. z. (§ 111 ods. 1) má však iba evidenčný charakter. So samotným prihlásením motorového vozidla nie je spojený vznik vlastníckeho práva a s jeho odhlásením nie je spojený zánik vlastníckeho práva k motorovému vozidlu. Na nadobudnutie vlastníckeho práva k motorovému vozidlu je potrebná existencia právneho úkonu, na základe ktorého zmluvné strany prejavia svoju vôľu k prevodu a nadobudnutiu vlastníckeho práva k veci (kúpno-predajná zmluva, darovacia zmluva, iná zmluva). Predmetom udelennej plnej moci v prípade B. K. nebolo oprávnenie B. K. zastupovať MH SR pri právnych úkonoch - uzatváraní zmlúv, s ktorými by bol spojený prevod vlastníckeho práva k motorovým vozidlám v správe majetku MH SR. Pokiaľ preto B. K. „prepísal“ motorové vozidlo na svoju osobu bez toho, aby existoval právny titul, na podklade ktorého by bol takýto prepis dôvodný, nikdy nemohol a ani nenadobudol vlastnícke právo k motorovým vozidlám, ktoré boli predmetom kúpnopredajných zmlúv a to bez ohľadu na zápis v evidencii motorových vozidiel. Ďalšou podmienkou pre úspešné uplatnenie nároku na náhradu škody voči štátu je preukázanie vzniku škody a jej výšky.

8. Z obsahu podanej žaloby je podľa súdu prvej inštancie zrejmé, že voči B. K. je vedené trestné konanie. Žalobca však nielenže nepreukázal ale ani netvrdil (a to napriek tomu, že na toto už poukázali súdy v konaní pod sp. zn. 67C 41/2017), že si poškodený O. A.Š. riadne uplatnil nárok na náhradu škody aj v adhéznom konaní, resp. priamo proti B. K. v občianskom súdnom konaní, a ani nepreukázal bezúspešnosť uplatňovania tohto svojho práva. V tejto súvislosti súd prvej inštancie odkázal na rozhodnutie NS SR sp. zn. 4Cdo 199/2005, rozhodnutie sp. zn. 4Cz 110/84, rozhodnutie NS SR sp. zn. 6Cdo 9/2016, uznesenia Ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 361/09, sp. zn. II. ÚS 6/2017, rozhodnutie NS ČR sp. zn. 25 Cdo 1404/2004 podľa, ktorých nárok na náhradu škody podľa zákona č. 58/1969 Zb., ako aj zákona č. 514/2003 Z. z. môže byť v občianskom súdnom konaní úspešne uplatnený voči štátu až vtedy, ak nemožno dosiahnuť uspokojenie pohľadávky veriteľa voči dlžníkovi iným titulom, napr. titulom

vydania bezdôvodného obohatenia voči tomu, kto tento prospech získal a je povinný ho vydať. Preto, ak má žalobca, resp. jeho právny predchodca pohľadávku voči subjektu, ktorý ju získal ako prospech (čo bezpochyby má), má ten, kto tento prospech získal povinnosť ho vydať. Poškodený má teda možnosť uspokojenie svojej pohľadávky žiadať prioritne od B. K.. Kým žalobca nielenže nepreukázal, ale ani netvrdil bezúspešné domáhanie sa úhrady pohľadávky voči dlžníkovi, nie je daný základný predpoklad zodpovednosti štátu, podľa zákona č. 514/2003 Z. z., a tým ani predpoklad existencie škody. Pokiaľ si žalobca neuplatnil svoj nárok proti B. K., je vylúčené, aby sa domáhal tohto nároku titulom náhrady škody voči štátu, keďže až výsledok tohto uplatnenia si nároku voči B. K. môže žalobcovi privodiť vznik škody. Z tohto pohľadu je podľa súdu prvej inštancie žaloba podaná predčasne. Pokiaľ išlo o preukázanie príčinnej súvislosti medzi vytýkaným nesprávnym úradným postupom a vznikom škody, súd prvej inštancie skonštatoval, že medzi udelením plnej moci na zastupovanie MH SR vo veciach spojených s prihlasovaním, odhlasovaním a vykonávaním zmien na motorových vozidlách v správe majetku MH SR a uzatvorenými kúpnopredajnými zmluvami medzi O. A. W. B. K.Š. neexistuje žiadna priama a bezprostredná príčinná súvislosť, nakoľko z udelenej plnej moci B. K. nevyplývalo právo zastupovať MH SR pri uzatváraní kúpnopredajných zmlúv. B. K. pri uzatváraní kúpnopredajných zmlúv nekonal v mene a na účet MH SR, neplnil si žiadne pracovné povinnosti, ale konal vo vlastnom mene a na vlastný účet vediac, že neexistuje právny titul, od ktorého môže svoje vlastnícke právo k motorovým vozidlám odvodzovať. K zmenšeniu majetku kupujúceho O. A. došlo z dôvodu zaplatenia kúpnej ceny na základe neplatných kúpnych zmlúv, a nie z dôvodu vystavenia plnomocenstva MH SR. Právnomu predchodcovi žalobcu vznikla škoda v dôsledku uzatvorenia kúpnopredajnej zmluvy s B. K., bez jej uzatvorenia by ku zmenšeniu jeho majetku zaplatením kúpnej ceny za vozidlá nedošlo, hoci MH SR vystavilo svojmu zamestnancovi plnomocenstvo. V danom prípade tak absentuje priama, bezprostredná príčinná súvislosť medzi zmenšením majetku poškodeného O. A. a vystavením plnomocenstva žalovaným jeho zamestnancovi B. K.. Súd prvej inštancie dodal, že pokiaľ boli motorové vozidlá v trestnom konaní vrátené MH SR, mohol sa Jozef Mikloš domáhať ochrany svojho vlastníckeho práva žalobou na ochranu vlastníka veci (§ 126 Obč. zákonníka), predovšetkým sa mohol domáhať vydania veci. Aj z tohto dôvodu je podľa súdu prvej inštancie žaloba uplatňovaná podľa zákona č. 514/2003 Z. z. voči štátu nedôvodná.

9. Pokiaľ išlo o aktívnu vecnú legitímáciu, súd prvej inštancie uviedol, že žalobca si v konaní uplatňoval voči štátu náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom O. A.Š.. Po oboznámení sa s obsahom Zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 15.5.2017 uzatvorenej medzi O. A., ktorú predložil súdu žalobca, dospel súd prvej inštancie k záveru, že táto pohľadávka (ktorá je uplatňovaná v konaní sp. zn. 7C 1/2018) nebola predmetom zmluvy o postúpení pohľadávky. Ustanovenia § 524 a nasi. OZ okrem písomnej formy zmluvy o postúpení pohľadávky neobsahujú žiadne osobitné obsahové náležitosti zmluvy. Všeobecne však platí, že zmluva musí byť určitá, čo v prípade zmluvy o postúpení pohľadávky znamená, že z nej musí byť zrejmé, kto je v postavení postupcu, postupníka a dlžníka. Musí byť nad všetky pochybnosti zrejmá samotná pohľadávka, ktorá je postupovaná a to tak, aby bola identifikovateľná a nezameniteľná. Predmetom zmluvy o postúpení pohľadávky bola pohľadávka postupcu voči dlžníkovi Ministerstvu hospodárstva SR. V konaní sp. zn. 7C 1/2018 si však žalobca neuplatňuje pohľadávku voči MH SR, ale voči štátu, teda voči inému dlžníkovi, ako bol uvedený v zmluve o postúpení pohľadávky. Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky je ústredný orgán štátnej správy - právnická osoba so samostatnou právnou subjektivitou, odlišná od štátu. Vecná legitímácia vyjadruje stav vyplývajúci z hmotného práva, ktorý v konečnom dôsledku vedie k úspechu alebo neúspechu v konaní. Vecná legitímácia vyjadruje postavenie účastníka konania v hmotnoprávnom vzťahu. Účastník konania, ktorý je nositeľom tvrdeného hmotného práva alebo oprávnenia má aktívnu vecnú legitímáciu, účastník konania, ktorý je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti, má pasívnu vecnú legitímáciu. Súd môže návrhu vyhovieť len vtedy, ak žalobca žaluje osobu, ktorá je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti a ak žalobca je nositeľom tvrdeného práva; ak sa v konaní táto skutočnosť nepreukáže, súd žalobu zamietne so záverom o nedostatku vecnej legitímácie. V danom prípade sa podľa súdu prvej inštancie javí, že žalobca nie je ani aktívne vecne legitimovaným subjektom v predmetom konaní, nakoľko nepreukázal nadobudnutie pohľadávky, ktorá je predmetom konania. Zohľadniac všetky vyššie uvedené aspekty prejednávanej veci, súd prvej inštancie žalobu ako nedôvodnú zamietol.

10. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1, podľa ktorého v konaní úspešnému žalovanému patrí proti žalobcovi náhrada trov konania v celom rozsahu, nakoľko žalovanej žiadne trovy konania nevznikli, súd prvej inštancie jej ich náhradu nepriznal.

11. Proti uvedenému rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca a navrhol odvolaciemu súdu, aby ho zrušil a vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Nesúhlasil so skutkovým záverom súdu prvej inštancie, podľa ktorého plná moc udelená žalovanou B. K. nebola generálna ale len na veci spojené s prihlasovaním, odhlasovaním a vykonávaním zmien na motorových vozidlách; predmetné splnomocnenie má všeobecný charakter, bez obmedzení týkajúcich sa prepisu. Pochybenie pri udelení plnomocenstva nastalo v tom, že v ňom neboli upresnené konkrétne úkony, na ktoré svojho zamestnanca splnomocňuje a takto udelené splnomocnenie B. K. ako zamestnancovi žalovanej mu spôsobilo škodu. Tvrdenie žalovanej, že B. K. konal nad rámec splnomocnenia je nesprávne. Žalovaná totiž udelila B. K. plnú moc na prepis, čo aj urobil. Nesprávneho úradného postupu sa dopustila tým, že v ňom bližšie nešpecifikovala úkon, na ktorý udeľuje plnomocnenstvo. Rovnako za nesprávny považoval záver súdu prvej inštancie, že v danej skutkovej veci nejde o nesprávny úradný postup, nakoľko predmetné konanie nie je možné subsumovať pod úradný postup v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. Udelenie plnomocenstva vo vzťahu k správe áut žalovanej je jednoznačne výkon verejnej moci, z ktorého dôvodu ide o naplnenie ustanovenia § 9 zákona č. 514/2003 Z.z. Nesúhlasil tiež so záverom súdu prvej inštancie, že musí prioritne žiadať uspokojenie svojej pohľadávky od B. K., pričom žaloba na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je daná predčasne, nakoľko žalobcovi škoda ešte nevznikla. Škoda totiž vznikla v príčinnej súvislosti s konaním MH SR, preto nevidí dôvod na to, aby si prioritne uplatňoval pohľadávku voči B. K., a až po následnej neúspešnosti si uplatňoval nárok titulom náhrady škody voči štátu. Práve nesprávny úradný postup žalovanej umožnil B. K., zamestnancovi žalovanej, za konanie ktorého je zodpovedná žalovaná, spôsobiť škody žalobcovi, z ktorého dôvodu náhradu škody uplatňuje voči SR- MH SR a nie voči B. K.. Príčinnú súvislosť medzi vytýkaným nesprávnym úradným postupom a vznikom škody vidí odvolateľ v tom, že udelenie plnej moci B. K. na zastupovanie pri prepise motorových vozidiel v správe MH SR a uzatvorenými kúpnopredajnými zmluvami medzi B. K. ako zamestnancom MH SR a O. A. existuje priama a bezprostredná príčinná súvislosť. Je síce pravda, že zamestnanec žalovanej B. K. pri uzatváraní kúpnej zmluvy so žalobcom konal vo vlastnom mene a na vlastný účet, avšak bez generálnej plnej moci, by sa nikdy nebol stal vlastníkom predmetných motorových vozidiel, a teda následne by nedošlo k uzatvoreniu kúpnej zmlúvy so žalobcom. Žalobca má za to, že v žalobe práve splnomocnenie dané B. K., ktorú mu umožnilo vykonať zmeny v registri dopravného inšpektorátu, ktoré nakoniec viedli k vzniku škody na strane žalobcu, a to k uvedeniu do omylu, a preto medzi udelením generálnej plnej moci na zastupovanie MH SR a vzniknutou škodou vo výške 16.000,- eur jednoznačne existuje priama a bezprostredná príčinná súvislosť. Bez udeleného plnomocenstva by k prepisu vozidiel nemohlo dôjsť a teda ani k vzniku škody. Podstatné je podľa žalobcu aj to, že žalovaná má za konanie svojich zamestnancov zodpovednosť a nemôže sa jej zbaviť. Pokiaľ ide o pochybnosti súdu prvej inštancie ohľadom určitej pohľadávky, žalobca uviedol, že zmluva o postúpení pohľadávky v zmysle § 524 a nasl. Obč. Zák. okrem písomnej formy nemusí obsahovať žiadne osobitné náležitosti. V zmluve je jednoznačne určený postupca, postupník, dlžník, ako aj predmetná pohľadávka. Ako dlžník je v zmluve označené Ministerstvo hospodárstva SR, pretože škoda bola spôsobená žalobcovi jeho zamestnancom, avšak to nič nemení na skutočnosti, že v danej veci v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. zodpovedá štát za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom. Má za to, že predmetná zmluva o postúpení pohľadávky je dostatočne určitá a tiež, že je v žalobe o náhradu škody aj správne označený pasívne vecne legitímovaný subjekt.

12. Žalovaná vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu navrhla napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť. K odvolacej argumentácii žalobcu uviedla, že splnomocnenie pre B. K. slúžilo menovanému na zastupovanie ministerstva vo veciach spojených s prihlasovaním, odhlasovaním a vykonávaním zmien na motorových vozidlách v správe ministerstva. V danom prípade teda nešlo o všeobecnú plnú moc. MH SR neudelilo B. K. plnú moc na predaj motorových vozidiel tretím osobám, menovaný zneužil udelené plnomocnenstvo za účelom prepisu predmetného vozidla na svoju osobu bez právneho dôvodu, konal nad rámec svojho pracovného zaradenia ako referent dopravy a samotné MH SR nekonalo v rozpore so zákonom. Netvrdí, že bývalý zamestnanec B. K. prekročil jemu udelené plnomocnenstvo, a preto súd nemal prečo skúmať, či bol postupcovi alebo žalobcovi doručený je nesúhlas s prekročením plnej moci zamestnancom. Rovnako sa prikláňa k názoru, že v danom prípade možno zmluvu o postúpení pohľadávky považovať za neurčitú, žalobca ňou nepreukázal nadobudnutie pohľadávky a preto možno pochybovať, či je aktívne vecne legitímovaným subjektom v tomto spore. K námietke žalobcu ohľadom príčinnej súvislosti, opätovne poukázala a to, že k zmenšeniu majetku kupujúceho došlo z dôvodu zaplatenia kúpnej ceny na základe neplatnej kúpnej zmluvy, a nie z dôvodu vystavenia plnomocenstva, z čoho vyplýva absencia priamej a bezprostrednej príčinnej súvislosti medzi žalobcom tvrdeným

nesprávnym úradným postupom a škodou. Dala do pozornosti, že zodpovednostný vzťah je v danom prípade založený medzi predávajúcim B.. K. ako fyzickou osobou a kupujúcim, nie medzi žalovanou a žalobcom. Žalobcovi, resp. postupníkovi vznikla škoda protiprávnym konaním predávajúceho, ktorý zaviniel absolútnu neplatnosť kúpnej zmluvy. Nestotožňuje sa s vyjadrením žalobcu, že niet právneho základu pre prípadné uplatňovanie si nároku od B.. K., keďže nie je trestné konanie voči nemu právoplatne ukončené a teda nie je možné považovať jeho konanie za protiprávne. Naopak, škodu, ktorá žalobcovi vznikla, si mohol do skončenia vyšetrovania v trestnom konaní, o nároku ktorej by súd v adhéznom konaní, resp. samostatne v civilnom konaní rozhodol, prípadne titulom bezdôvodného obohatenia žiadal od B.. K. majetkový prospech získaný plnením z neplatného právneho úkonu.

13. Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 C.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, prejednal odvolanie žalobcu bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p. a contrario) a viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 C.s.p.) dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné. Odvolací súd sa stotožňuje s nosnými dôvodmi napadnutého rozsudku a konštatuje ich správnosť (§ 387 ods. 3 C.s.p.).

14. Preskúmaním obsahu spisového materiálu, ako aj odvolacích dôvodov uplatnených v odvolaní, dospel odvolací súd k záveru, že súd prvej inštancie vykonal v prejednávanej veci všetko dokazovanie potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností významných pre posúdenie dôvodnosti podanej žaloby, ktorou sa žalobca domáhal zaplataenia náhrady škody vo výške 16.000,- eur, ktorá mala vzniknúť jeho právnenmu predchodcovi O. A. v žalobe skutkovo vymedzeným nesprávnym úradným postupom štátu zastúpeného Ministerstvom hospodárstva SR.

15. Pokiaľ ide o otázku aktívnej vecnej legitímácii žalobcu, odvolací súd súhlasí s konštatovaním súdu prvej inštancie, že špecifikácia pohľadávky v čl. I Zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 15.5.2017 cit. „Postupca eviduje voči dlžníkovi Ministerstvo hospodárstva SR pohľadávku vo výške 16.000,- eur, titulom náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom“, ktorá bola následne v čl. III zmluvy postúpená na postupníka (žalobcu) je len všeobecná s nesprávne označeným dlžníkom (ide o identickú zmluvu o postúpení pohľadávky predloženú do konania sp. zn. 67C/41/2017, kde žalovanou stranou sporu bolo MH SR, poznámka odvolacieho súdu). Z uvedenej dohody je však možné vyvodit', že predmetom postúpenia bol nárok na náhradu škody voči štátu vo výške 16.000,- eur titulom nesprávneho úradného postupu, čo na preukázanie aktívnej vecnej legitímácie v tomto konaní postačuje.

16. K odvolacej argumentácii žalobcu odvolací súd ďalej uvádza, že základnou chybou podanej žaloby je nesprávne vyloženie vymedzenia nesprávneho úradného postupu tak, ako ho má na mysli zákon č. 514/2003 Z.z. Z tohto primárneho dôvodu žalobca nemohol byť v konaní úspešný. Na účely tohto zákona je výkonom verejnej moci rozhodovanie a úradný postup orgánov verejnej moci o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, orgánom verejnej moci je buď štátny orgán, orgán územnej samosprávy, verejnoprávna inštitúcia, orgán záujmovej samosprávy, fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorým zákon zveril výkon verejnej moci. Štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti tohto zákona, pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom (§ 3 ods. 1 písm. d) zákona). Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb (§ 9 ods. 1 zákona). Právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda. Zákon č. 514/2003 Z.z. podáva stručnú definíciu pojmu "orgán verejnej moci" (§ 2 písm. b) a pojmu "výkon verejnej moci" (§ 2 písm. a)). V zmysle týchto ustanovení treba verejnú moc chápať ako vynucovanie vôle vyjadrujúcej verejný záujem voči určitým subjektom (jednotlivcom, sociálnym skupinám). Pri výkone verejnej moci dochádza k autoritatívnemu rozhodovaniu o právach a povinnostiach týchto subjektov, či už priamo alebo sprostredkovane. Významným znakom výkonu verejnej moci je, že subjekt, o ktorého právach a povinnostiach orgán verejnej moci koná (rozhoduje), nie je v rovnoprávnom postavení s orgánom verejnej moci. Medzi tým, kto vykonáva verejnú moc a tým, voči komu je táto moc vykonávaná, je tzv. vrchnostenský vzťah. Kritériom pre posúdenie, či ide o výkon verejnej moci orgánom verejnej moci je skutočnosť, či tento orgán koná a rozhoduje o právach a povinnostiach tých, voči ktorým má podľa zákona vykonávať verejnú moc (voči ktorým má plniť svoje úlohy orgánu verejnej moci) a či výsledok jeho konania je vynútiteľný verejnou mocou. Tento zákon nedefinuje čo treba rozumieť pod pojmom

"úradný postup". O úradný postup orgánu verejnej moci však pôjde spravidla v prípade postupu osôb, ktoré sú s orgánom verejnej moci v určitom právnom vzťahu, plnia jeho úlohy a ich postup je zameraný na výkon verejnej moci. Podmienkou aplikácie § 3 zákona teda je, že ten, koho zákon označuje za orgán verejnej moci, v konkrétnom prípade vystupuje ako orgán verejnej moci a uplatňuje (vykonáva) verejnú moc. Zákon definuje "nesprávny úradný postup" ako porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné preťahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. Z takto vymedzeného pojmu "nesprávny úradný postup" vyplýva, že ide o postup porušujúci pravidlá konania orgánu verejnej moci. Podľa konkrétnych okolností toho-ktorého prípadu pôjde o akúkoľvek činnosť spojenú s výkonom právomocí orgánu verejnej moci. Keďže úradný postup nie je spravidla možné v právnom predpise upraviť do najmenších podrobností, treba správnosť úradného postupu posudzovať i z hľadiska účelu, k dosiahnutiu ktorého smeruje postup orgánu verejnej moci. K nesprávnemu úradnému postupu môže dôjsť nielen pri úkonoch v rámci činnosti, pri ktorej orgán verejnej moci nerozhoduje, ale tiež v rámci jeho rozhodovacej činnosti. Nesprávnym úradným postupom môže byť aj nevydanie alebo oneskorené vydanie rozhodnutia v dôsledku porušenia stanovených alebo primeraných lehôt na jeho vydanie, lebo znaky nesprávneho úradného postupu má aj nečinnosť orgánu verejnej moci alebo jeho činnosť, ktorá nie je vykonaná v stanovenej lehote alebo v lehote, ktorá zodpovedá právu na prejednanie veci "bez zbytočných preťahov" (čl. 48 ods. 2 Ústavy SR).

17. Podľa názoru najvyššieho súdu vyjadreného napr. aj v rozsudku z 28.3.2019 sp. zn. 3Cdo 78/2018 pri skúmaní, či orgán verejnej moci v tom-ktorom prípade vykonáva verejnú moc, je významné tiež to, či tzv. vrchnostensky koná vo verejnej sfére a s verejnými dôsledkami (teda "navonok"), vo vzťahu k ("iným") subjektom, ktoré sa nachádzajú mimo samotný orgán verejnej moci, resp. mimo sústavu tvoriacu tento orgán. Uviedol, že má na mysli napríklad úradný postup všeobecného súdu voči procesným stranám (účastníkom konania) alebo postup policajta voči tomu, koho cestovné doklady kontroluje, resp. postup stavebného úradu voči stavebníkovi. Naopak, o výkon verejnej moci nejde, ak určitý subjekt (vykazujúci inak znaky orgánu verejnej moci) v konkrétnom prípade neplní svoje úlohy ako orgán verejnej moci. O výkon verejnej moci nejde a štát podľa ustanovení zákona č. 514/2003 Z. z. nezodpovedá za činnosť takého orgánu (i keď inak majúceho znaky orgánu verejnej moci), ktorý nevystupuje v tzv. vrchnostenskom postavení, ale do právnych vzťahov vstupuje ako rovný s ostatnými účastníkmi, teda ako subjekt občianskoprávných vzťahov (o taký prípad ide napríklad vtedy, keď orgán verejnej moci uzatvára s fyzickou alebo právnickou osobou kúpnu zmluvu), alebo v prípade, ak niektorý orgán (i keď vykazujúci inak znaky orgánu verejnej moci) ako zamestnávateľ posudzuje opodstatnenosť niektorého nároku uplatneného voči nemu jeho zamestnancom v ich vzájomnom právnom vzťahu a pod. Vo vzťahu k prejednávanej veci je potrebné uviesť, že výkon verejnej moci Ministerstva hospodárstva SR je definovaný v zákone č. 575/2001 Z.z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy (§ 6) a v štatúte MH SR. Ministerstvo hospodárstva SR je ústredným orgánom štátnej správy pre a) priemysel s výnimkou potravinárstva a stavebných výrobkov, b) energetiku, vrátane hospodárenia s jadrovým palivom a uskladňovania rádioaktívnych odpadov, c) teplárenstvo a plynárenstvo, d) ťažbu a úpravu tuhých palív, ťažbu ropy a zemného plynu, ťažbu rudných a nerudných surovín a vyhľadávanie a prieskum rádioaktívnych surovín a ich ťažbu, e) podporu malého podnikania a stredného podnikania, f) stratégiu tvorby podnikateľského prostredia a podpory podnikateľského prostredia, g) vnútorný obchod, zahraničný obchod a ochranu spotrebiteľa, h) ochranu a racionálne využívanie nerastných surovín vrátane hlavného dozoru nad ochranou a využívaním ložísk nerastov, i) hlavný dozor nad bezpečnosťou a ochranou zdravia pri práci a bezpečnosťou prevádzky v banskej činnosti, činnosti vykonávanej banským spôsobom a pri používaní výbušnín, j) puncovníctvo a skúšanie drahých kovov, k) kontrolu zákazu vývoja, výroby, skladovania, použitia a obchodu s chemickými zbraňami a prekurzormi potrebnými na ich výrobu, l) koordináciu a metodické usmerňovanie plnenia úloh hospodárskej mobilizácie, m) odštátnenie a privatizáciu majetku štátu a pre správu majetku štátu v podnikateľskej sfére. V rámci takto definovanej pôsobnosti je aj limitovaný výkon jeho verejnej moci a následne úradný postup v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z.

18. Z vyššie uvedeného je potom úplne zrejmé, že konanie, ktoré žalobca vo svojej žalobe skutkovo vymedzil ako nesprávny úradný postup, takého vlastnosti nemá. Udelenie plnej moci na prepis motorového vozidla Ministerstvom hospodárstva SR ako zamestnávateľom svojmu zamestnancovi B. K. nie je činnosťou spojenou s výkonom verejnej moci štátu prostredníctvom Ministerstva hospodárstva SR (tzv. vrchnostenské konanie) ale uskutočňovanie vnútorných majetkovoprávných záležitostí Ministerstva hospodárstva SR ako samostatnej rozpočtovej organizácie, ktoré s výkonom verejnej moci nemá

vonkoncom nič spoločné. Vzhľadom na uvedený záver už bolo nadbytočné zaoberať sa posúdením splnenia ostatných dvoch zákonných podmienok potrebných pre úspešné uplatnenie nároku na náhradu škody voči štátu podľa zákona č. 514/2003 Z.z. (vznik škody a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a škodou).

19. Pre úplnosť odvolací súd dodáva, že do úvahy by pripadala len prípadná zodpovednosť MH SR podľa občiansko-právnych predpisov (§ 420 ods. 2 Obč. Zák). Stranou tohto sporu však nie je Ministerstvo hospodárstva ale štát (Slovenská republika), ktorému chýba vecno-právna legitímácia, vzhľadom na charakter sporu. Pokiaľ ide o konanie samotného B.. K., ide o exces, za ktorý právnická osoba (MH SR) nemôže zodpovedať. Navyiac, chýbalo by tu aj naplnenie ďalších predpokladov potrebných pre vznik zodpovednosti za škodu stanovených Občiansky zákonníkom, a to najmä príčinná súvislosť medzi škodou a žalobcom vytýkaným konaním samotného škodcu. Zamestnanec Ministerstva hospodárstva B.. K. ako referent dopravy bol svojim zamestnávateľom (MH SR) splnomocnený na zastupovanie vo veciach spojených s prihlasovaním, odhlasovaním a vykonávaním zmien na motorových vozidlách v správe majetku ministerstva na Oddelení evidencii vozidiel Krajského dopravného inšpektorátu Krajského riaditeľstva PZ SR Bratislava. Pokiaľ teda menovaný zneužil toto plnomocnenstvo v konaní s KR PZ SR Bratislava, oddelenie evidencie vozidiel; zrealizoval zmenu majiteľa dvoch vozidiel vo vlastníctve MH SR na svoje meno, a tieto vozidlá ako svoje vlastné následne kúpnyimi zmluvami previedol na tretiu osobu, možno uzavrieť, že škoda O. A. nevznikla vystavením vyššie špecifikovanej plnej moci ale konaním B.. K., konkrétne uzavretím absolútne neplatných kúpno-predajných zmlúv a následným prijatím plnenia (kúpnej ceny) bez právneho titulu.

20. Záverom možno skonštatovať, že žalobca v odvolaní neuviedol také skutočnosti, s ktorými by sa už nevysporiadal súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku a spochybnil tak správnosť záverov, ku ktorým dospel. Z tohto dôvodu odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny v zmysle § 387 ods. 1 C.s.p. potvrdil.

21. Odvolací súd rozhodol o nároku na náhradu trov odvolacieho konania podľa § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 C.s.p., keď žalovanej, ktorá mala plný úspech v odvolacom konaní, nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania, nakoľko jej žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli .

22. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie n i e j e prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu j e prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a/ pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/ (§ 422 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii (§ 427 ods. 1 prvá veta C. s. p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C. s. p.).

Dovolaťel musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C. s. p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C. s. p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C. s. p.).